

Resebrev Nr 139

25-30 september 1975

AFGHANISTAN: MAIMANA- SHIBARGHAN-MAZAR-I-SHARIF

Tredje etappen på min sju månaders resa genom Asien, efter en veckas vistelse i underbara staden Herat valde jag att skaffa tillstånd för att resa den norra rutten genom landet. För med en lastbil, satt 20 personer på flaket tätt ihop under en tre dagars besvärlig resa genom norra Afghanistan, med övernattnig i Maimana, och varav en hel dag genom Karakumöknen. Från idylliska Maimana kom jag till Shibarghan, en stad med mängder av ryssar involverade i vägbyggen och andra projekt i norra Afghanistan, och sedan mitt delmål Mazar-i-Sharif, och besökte dessutom ruinerna efter den en gång blomstrande staden Balkh på Sidenvägen.

Minnesvärd resa i oländig terräng från Herat till Mazar-Sharif

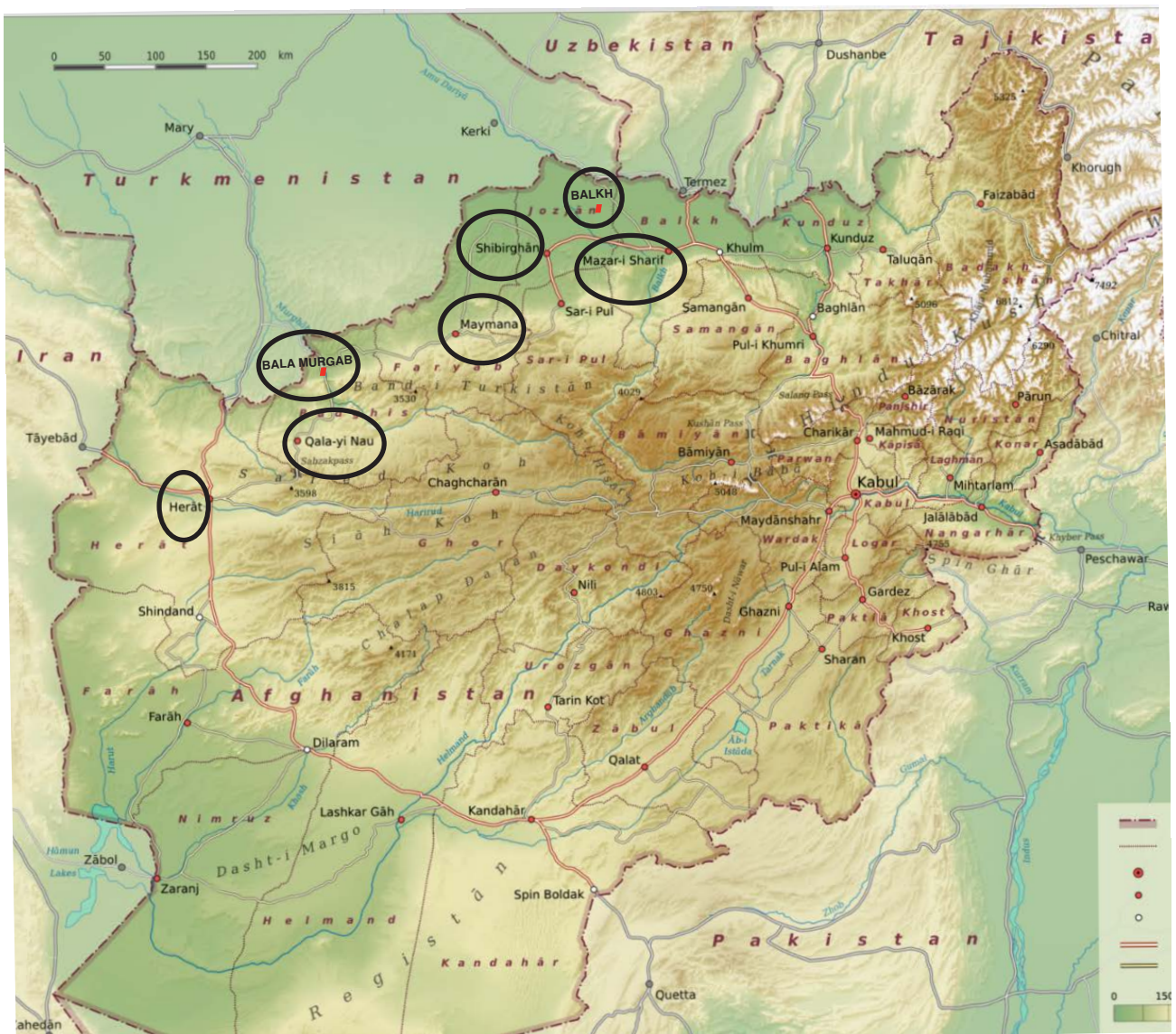
På min sju månaders resa 1975-76 genom Asien var Afghanistan höjdpunkten och mest minnesvärd var resan genom norra Afghanistan från underbara Herat till Mazar-i-Sharif, de tre första dagarna en sällsynt obekväm resa, färdandes 20 passagerare på en minilastbil med öppet flak. Vi satt tätt tätt ihop ovanpå bagaget.

Vägen bestod till stor del bara av hjulspår i marken, över floders vadställen och ett så kuperat landskap att vi tvingades promenera över passen, och hela sista dagen for vi över Karakumöknen i ett moln av sand, och där min krånglande mage orsakade ett vådligt missöde.

Jag hade sällskap med det engelska lärarparet Martin och Paula som jag lärde känna i Meshad och med på färden var också en annan svensk, banktjänstemannen Göran Henningsson som jag sedan kom att resa med under en vecka framåt.

Från idylliska Maimana kom jag till Shibarghan, en stad med mängder av ryssar involverade i vägbyggen och andra projekt i norra Afghanistan, och sedan mitt delmål Mazar-i-Sharif, och besökte dessutom ruinerna efter den en gång blomstrande staden Balkh på Sidenvägen.

Läs mina noteringar från färden genom norra Afghanistan.

HERAT–BALA MURGHAB

25 September 1975

20 personer trängdes på ett lasbilsflak

Jag vaknade klockan 5 på hotellet i Herat, där jag tillbringat en vecka. Jag väckte lite senare mina medresenärer – **Martin** och **Paula Lester**. Tog det lugnt, jag mådde utmärkt. Packade och vid 6 gick vi från hotellet 200 meter bort till busstationen. Frågade där om det fanns tid att gå och äta innan avfärden och vi fick ett OK, 15 minuter på oss.

Tillbaka till hotellet, jag tog en yoghurt, de andra drack bara te. Så till "bussen" igen och fordonet vi skulle fara med. Det kallas för buss men var i verkligheten en lastbil, jag var först att klättra upp på flaket och tog plats närmast intill förarhytten.

Redan innan vi ens kommit iväg hann det bli fruktansvärt obekvämt för oss alla. Golvet var nämligen helt fyllt med packning, mest filtbylten. Och sedan skulle 20 personer ta plats, sittande på huk ovanpå bagaget utan möjlighet att sträcka på benen. Dessutom trångt, trångt. Ytterligare två europeer kom och skulle med på färden, en engelsman – **Charles**, arkitektstudent från Bolton – och till min förvåning en svensk – **Göran Henningsson**, banktjänsteman från Upplands-Väsby, som rest till Afghanistan överland på sin semester.

Trots att vi alla beviljats myndigheternas tillstånd att fara denna norra rutten genom Afghanistan blev det klydd innan avfärd. Chauffören påstod att på Martins tillstånd saknades en stämpel från turistkontoret i Herat, och var därmed ogiltigt. Då chauffören inte lät sig bevekas slutade det med att jag, Martin och Paula samt Charles for med "bussen" till polisstationen klockan 07.30. Chauffören fick där besked av polisen att allt var OK med våra tillstånd, och chauffören bad om ursäkt – han hade agerat som han gjorde på grund av rädsla för polisen.

Kallt och obekvämt från första stund

Nu kunde den tre dagar långa färden inledas. Satt obekvämt från första stund, och jag hade dessutom inte räknat med att det var så kallt att fara på ett lastbilsflak på morgonen, hade bara min pyamas-dress på, så jag frös. Redan klockan 9 fick vi nio europeer hoppa av bussen, då vi kom till det första samhället på vägen. In på polisstationen där och lämna våra tillståndspapper. Tråkigt nog fick vi inte behålla dem.

Så åter på bussen för en lång, lång dagsfärd framför oss. Det blev en mäktig upplevelse. Diskomforten uppvägdes gott och väl av de fantastiska vyerna och upplevelserna. Längs floddalar, över vadställen, över berg och kullar – tjuvigt kuperat landskap med enstaka träd

på, flera gånger fick vi passagerare hoppa av och vandra över bergen, medan bussen tog sats. Ingen riktig väg, bara damm och grus-spår. För över Sabzak-passet, en enastående upplevelse. Lite känsla av Grand Canyon över sig.

Fortsatte färd i sex timmar i mörker

Vi stannade vid liten by-restaurang klockan 13:15-14:00. Jättegod mat, den godaste jag ätit hittills – mörkt fint lammkött med potatisbitar, bröd och te. Sedan vidare. Tyvärr stannade inte bussen i staden Qala-i-Nau som vi trott den skulle göra när klockan var 16, utan vi fortsatte resa ytterligare sex timmar, det mesta i mörker längs Murghab-floden, till Bala Murghab.

Hela dagen plågades vi av två afghanska medpassagerare, en gubbe och en yngre man som sjöng med gälla stämmor, skrek och vrålade olidligt. De riktade sig hela tiden mot speciellt Paula, enda kvinnan ombord.

Vid ett tillfälle skiftade en del sina platser. Paula fick då plats inne hos föraren, och Martin bytte plats med Charles, nya engelsmannen. Jag snackade sedan mycket med honom. Han är verkligen trevlig.

Trötta och hängiga ankom vi en timme senare än planerat, delvis beroende på en punktering – även om ett däckbyte åtgärdades snabbt. Genast in på en restaurang, vi erbjöds soppa och te. De afghanska passagerarena fick sedan sova här, på golvet. Vi turister däremot kördes iväg till stadens hotell.

Vredesutbrott med rasistisk underton

Dagen fick dessvärre en mycket tråkig avslutning. Framme vid hotellet ville de ha oss att betala 50 afghanis per säng. Vi protesterade, försökte pruta och då det inte lyckades krävde vi att bli körda till staden igen och sova med de andra på restaurangen. Men då säger en hotell-kille "OK, *ni behöver bara betala 20 afghanis per säng*".

Vi accepterar erbjudandet, packar av vårt bagage från bussen, varefter den kör iväg. Och vi blir ledna till ett rum som helt saknar sängar. Det är meningen vi ska sova där på golvet. Vi blir förbannade över att ha blivit lurade. De flesta av oss valde dock att acceptera läget. Men Martin fick att djävla vredesutbrott, och började gorma öppet rasistiskt gentemot alla afghaner och komma med ovederhäftig kritik. Trots att orsaken till hans vrede var berättigad var hans beteende rysligt. Fy fan för Martin Lester.

Till slut blev det alltså sovsäckar på mattor. Inget el-ljus, utan istället fotogenljus. Toaletten var bara ett hål i marken. Dricksvatten fanns i två tunnor, men det fanns ingen chans att duscha av sig resdammet.

MAIMANA

26 September 1975

Återhämtning på Hotel Maimana

Klockan är 20.40, befinner mig på hotellet i Maimana. Efter två kämpiga dagar på lastbilsflaket har vi så kommit till denna gamla stad, förr en viktig knutpunkt på sidenvägen – karavanvägen från Kina till Europa.

Delar rum med Göran och Charles. Den senare sover på golvet, vi övriga i sängar á 80 afghanis per natt. Det är det enda hotellet i staden, är statskontrollerat och det är därför relativt höga priser.

Mår bra nu trots ömhet i ryggen och i rumpan av bussresan och trots att vi sov på tok för lite igår natt. Jag vaknade 05:30 och väckte de andra efter en stund på hotellet i Bala Murghab. Iskallt på morgonen, klädde därför på mig väl inför andra resdagen.

Besvär med magen, hade inte kunnat gå på på toaletten i tre dagar. Nu under resan är magen orolig – sket på ett ställe på vägen idag och ännu mer här i Maimana – diarré. Bilen med chaufför och hans tekniska medhjälpare kom och hämtade oss klockan 06:15. Vi packade på våra ryggsäckar medan de fyllde på kylvatten. Betalade hotellet, slapp betala fullt hotellpris utan vi behövde bara betala 20 afghanis per person.

Ytterligare tre västerlänningar på hotellet skulle resa med oss från Bala Murghab – en australiensare, en schweizare och en tysk hippie (som bjöd generöst på melon och vinddruvor).

Kom att likna en stenstod av damm

Ivåg klockan 7 till stan och hämtade de afghanska passagerarna. Sex stycken hade lämnat bussen igår, men hade eratts med nya passagerare så det blev trångt ändå. Vi satt många samlade på en bänk för att minska trängseln. Jag ytterst långt bak, och fick en jobbig förmiddag med allt damm som virvlade upp, jag kom att likna en stenstod, hade svårt att andas och fick damm i ögonen.

Satt på kassen med mina polarunderkläder att spara ändan. Men det blev en hård resa i alla fall, över floder, uppför berg, skump, skump, bump. Timme efter timme, trångt, med vikta ben och en metallställning i rygg och sida, hemskt. En gång fick vi paus, en skön promenad uppför en kraftig slänt som inte bussen klarade av att köra med alla passagerare ombord.

Lunchpaus i Qala Vali klockan 12. Åt dock inget, men blev bjuden på nötter. Klockan 13.30 ny punktering, stannade i ett mindre samhälle, tog tid att vulka två däck (reservdäcket gick ju åt igår kväll), köpte nötter och russin.

Brittiska fördomar om afghaner

De andra drack te. Jag avskyr Martin och Paula efter gårdagskvällens uppträde på hotellet och med deras ständiga vredesutbrott mot afghaner och sina fördomar – "alla afghaner är lögnare, ointelligenta, dumma, snikna och oärliga." Det vet de efter att ha varit tre dagar i Herat – mestadels i basaren – och två dagar på en fullpackad buss.

Men det speglar den brittiska inställningen till afghaner, som anses vara lömska och opålitliga efter att i krig på 1800-talet ha besegrats på slagfältet vägrade acceptera förlusten utan stället lade sig i bakhåll i Khyberpasset och massakrerade hela den brittisk-indiska armén.

Om Afghanistans historia och dylikt vet de ingenting om. Ständiga jämförelser med hur det skulle vara hemma i England. Varför lämnar då dessa småborgerliga lärare sitt kära hemland och far hit. Snackade med Charles en del efteråt. Paula mådde väldigt dåligt, Martin likaså, Jag kunde inte säga rent ut vad jag anser om deras beteende.

Världens finaste meloner – intygat av Marco Polo

Landskapet vi for igenom idag var inte lika spännande som igår, men likväl intressant med bördiga dalgångar, byar och nomadläger – ofta precis utanför byarna. Det odlas bomull och säd – som sedan tröskas med hjälp av oxvandring.

Dessutom odlas här honungs-söta meloner, världens finaste som Marco Polo beskrev i lyriska ordalag redan på 1200-talet.

Äntligen framme i Maimana klockan 16:15, vi släpptes av vid hotellet. Tredagars-resan över och vi tog farväl till chauffören, som betalade tillbaka 130 afghanis per person till oss på grund av att vi bara fick åka till Maimana, fast vi betalat för biljett ända till Mazar. Nu måste vi själva köpa biljett dit härifrån.

Martin och Paula hyrde ett rum, medan Charles, Göran och jag delade på ett. Efter inkvartering duschade jag av mig allt damm. Te på rummet. Trevlig personal. Middag i matsalen, vi tre bara. Tomatsoppa och kebab med tomat-sallad. Rikligt och gott. Med en Fanta efteråt betalade jag 40 afghanis.

Snackade med Göran och Charles om Asien i historien. Göran väldigt insatt i diskussionen om resor och utvecklingen här, har läst **Jan Myrdals** bok om Afghanistan och rest mycket. Charles är trevlig, pigg på att få veta nya saker, också rest mycket. Trevligt sällskap, som jag nu klockan 21.55 sitter och dricker te tillsammans med.

27 September 1975

Skönt fin stämning i Maimana

Klockan 20.35, sitter på hotellrummet i behagligt trevliga Maimana, hör på radio, skall strax lägga mig. Vi måste gå upp klockan 5, bussen till Shiberghan avgår klockan 6. Allihopa ska vi dit. Jag har beställt frukost åt oss klockan 5.

Just nu sitter Charles och Göran ute i foajén och spelar schack, efter att vi ätit middag: Soppa, pilau och te för 27 afghanis.

Det har varit en skön, fin dag idag. Njutit av ett ljuvligt väder och en skönt fin stämning här i Maimana, en pärla, inga störande bilar och med en biograf mitt i centrum. Staden är belägen på en kulle, har tre stycken basarer. Mestadels traditionell bebyggelse med lerhus, odlingar, bäckar och vatten överallt. Men också med en modern stadsdel med tre banker, skolor och postkontor.

Snackat med massa folk, mest barn, suttit på en åsna och träffat ägaren till hotell Niagara i Herat (som flugit hit, kostar 600 afghanis) – ett hotell som Fodor-guideboken avråder från att bo på, orsak: oärlig personal.

Undvilker Martin och Paula

Sov i morse ända till klockan 9. Åt Ingen frukost – kunde inte med att sitta och snacka om Iran, grekiska beacher, vart man ska åka i Nepal och Kashmir etcetera med Martin och Paula. Jag ville uppleva Maimana så jag stack ensam ut på stan. Gick på måfå, hälsade på

folk, köpte nötter och russin, tittade på allt, affärer, odlingar och hus.

Tillbaka till hotellet, Charles bjöd på melon. Jag läste i Jan Myrdals bok, nästan klar med den. Charles, Martin och Paula gick för att köpa bussbiljetter men kom åter utan. Man behöver inte förboka. Det är bara att gå till busstationen imorgon bitti, det går många bussar.

Göran gick ut och handlade en åsneväska (att ha på åsnan). Han kom åter klockan 13, vi drack te tillsammans och tog sedan en stadspromenad kl 15, runt och fotograferade och träffade människor. Åter till hotellet, satt ute på terrassen och skrev brev hem i två timmar. Charles bjöd åter på melon.

Avstod från dyra turbaner

På kvällen gick Charles, Göran och jag ut för att köpa turbaner att svepa in oss i under morgondagens fem timmar långa färd genom Karakum-öknen. Vi hade nämligen fått reda på att "bussen" är av samma typ som vi for med från Herat – en minilastbil med öppet flak. Basaren var nästan helt stängd, men vi fann dock en affär som var öppen. Vi tyckte emellertid att priset var för högt. En turban i prima material kostade 300 afghanis, så vi avstod från att köpa. Tidigare på dagen köpte jag i alla fall en afghansk mössa – kalott – för 20 afghanis. Åter till hotellet och åt middag. Trött. Magen är forfarande i olag, tillbringade lång tid på toaletten.

SHIBERGHAN

28 SEPTEMBER 1975

Olustigt skitminne från Karakumöknen

Klockan är 21.30, befinner mig på hotellet i Shiberghan, delar rum med Göran, betalar 70 aghanis per man. Hör på musik på radion, sitter i nattdräkten. Far vidare till Balkh imorgon kl 6 med riktig buss och på asfältväg som börjar här. Ett vägbygge pågår härifrån till Andkhoy. Bussbiljetten från Maimana hit kostade 100 afghanis och morgondagens resa kostar lika mycket.

Råkade ut för det otrevligaste missöde som tänkas kan idag, var skitnödig på bussen, försökte hålla mig, men när det bara var 10 minuter kvar till Shiberghan kände jag att jag inte klarade att hålla igen längre.

Bussen/lastbilen körde långsamt genom ökensanden, jag rusar upp från min plats på bussen och kastar mig av. Trillar omkull på marken – som tur är landar jag mjukt i sanden, men skiter på mig, rusar upp i sanden bredvid vägen, drar ner byxorna och låter diarrén flöda (alla gårdagens meloner, nötter och russin), torkar hjälpligt med medhavt papper, och så åter på bussen.

Mitt plötsliga avhopp väckte munterhet men också viss irritation över att bussen stannade när vi var så nära målet för dagen.

Till hotellet, stort med trädgård, salonger etc, och frågade direkt efter en toalett. Sket lite till, tvättade mig och bytte kläder helt. Efter att ha fått rum tvättade jag kläder – jeans, pyjamas, jacka, t-shirt och tre par kalsonger. Sedan dess har jag inte haft några problem, varit skönt här

Stäpp, halvöken och ren öken

I morse steg jag upp klockan 5 i Maimana och åt frukost: Två stekta ägg + te, 17 afghanis. Minibussen kom till hotellet så vi slapp gå någonstans, och vi for från Maimana klockan 06:10, med 10 européer från hotellet + ett fåtal afghaner, som passagerare ombord.

Inte så mycket bagage den här gången så det blev en behaglig resa – bortsett från mitt missöde — genom att vi slapp trängas.

Det var också betydligt bättre väg än före Maimana, det gick snabbt fast det var grusväg. Landskapet var stäpp, halvöken och på slutet ren öken, till en början tjugigt backlandskapå, sedan slätt. Fick promenera över ett berg. Välklädd då det var kallt på morgonen.

Martin och en australiensare pratade massa goja om afghanerna, den senare har en djävla flummig teori om medvetandets utveckling, "högsta stadiet efter stamstadiet". Religiösa och materialistiska stadierna skulle vara något slags medvetande, utarbetat i Kalifornien.

Halvvägs passerade vi staden Daulatabad, känd för sina underbara mattor, vävda av flyktingar från Merv-oasen i Turkmenistan.

Sista biten av resan – sista timmen före Shiberghan var dock så klart en pina för mig. Martin, Paula, Charles, australiensaren och en schweizare sover på golvet i en salong, De trivs ihop och äter tillsammans. Jag tål dem bara inte (bortsett från Charles - han är OK).

Sov ett par timmar på eftermiddagen innan jag gick ut på stan. Först till basarkvarteren och tittade på melonmarknaden. Här säljs i otroliga mängder alla slags meloner och i alla storlekar.

Stor sovjetisk närvaro

I en modern stadsdel blev jag varse närvaron av många ryssar i Shibarghan. Överallt ryssar, män och kvinnor som jobbar här och bor i villor med stora trädgårdar, och med egen sportanläggning.

Huvudgatan i staden påminner om en paradgata av sovjetisk modell med stora porträtt av presidenten – **Mohammed Daoud**. Stor fotbollsplan, mycket grönområden.

Träffade Göran som varit och köpt biljetter för nästa bussresa, till Mazar. Själv letade jag efter postkontoret för att skicka brevet hem. Fick hjälp av en polisman, men när vi slutligen funnit det var det stängt.

Köpte två jättemeloner i marknaden för 7 afghanis. Till hotellet en stund men sedan åter ut på stan och gick till en billig restaurang och fick en stor tallrik het soppa med kött och grönsaker. Gott och mättande. 12 afghanis inklusive en kanna te.

Mätta och belåtna åter ut i nattmörkret, med den som alltid klara stjärnhimlen. Bort till Shiberghans biograf-teservering, utomhus, indisk filmmusik spelades, och vi drack ytterligare te. Åter hotellet 21 och till sängs klockan 22.

MAZAR-I-SHARIF

29 september 1975

Hembjudna till nyutexaminerade lärare

Lika bra att börja med det bästa på dagen. Jag, Göran och Charles träffade en supertrevlig afghansk kille som talade bra engelska nu på kvällen. Han såg ut som en västerlänning, hade jobbat på Hotell Intercontinental i Kabul, nu jobbade han som kringresande representant för en klock-fabrik, Omega. Han kom lägligt för att klara oss ur en dispyt på en restaurang om en nota (se två sidor framåt).

Därefter bjöd han oss att följa med upp och hälsa på hans vänner, fyra stycken nyblivna lärare, utexaminerade här i Mazar, hemma hos en av dem. Litet rum, men trevliga dynor på golvet att sitta på. Vänliga och trevliga, mycket intelligenta.

Bjudna på underbart gott grönt te. Samtalade om vad vi sysslar med. Vår vän visade en rad fantastiska korttricks, och ville lära kortspel av oss. Charles som är enormt intresserad och fascinerad av allt talade för oss. Delade på en stor vattenmelon. Gott, läskande.

Psykedelisk upplevelse

Så beredde vår vän en rejäl joint, hasch för 10 afghanis och tände. Endast en av hans vänner samt Charles och jag rökte med honom. Det bästa jag överhuvudtaget nånsin rökt, bättre än cannabis till och med. Effekten började lugnt och stilla, märkte inget, men efter ett tag började det gå vibrationer genom kroppen och jag kände en kraft bakåt.

Allihop bröt upp vid 23-tiden och tog oss åter till hotellet. Jag var sansad, men Charles helt vinglig och berusad.

Väl på hotellet ville ägaren att vi skulle fylla i hotell-liggaren och betala för vårt boende. Vilket vi gjorde, men sedan gick jag direkt till sängs och upplevde fantastiska saker. I flera omgångar kände jag en stor kraft komma, tryckte mig mot sängen, och för mitt inre spelades upp en underbar film helt utan sammanhang men vackra bilder.

Allt jag tänkte på blev kristallklart vackert, underbara färger, skönhet, Bilder strömmade fram, växlade snabbt, massor av saker, alla lika klart. Fantastiskt. Somnade sedan in gott.

Bekväm bussresa på asfaltväg

Allt detta utspelades i Mazar-i-Sharif på kvällen dit jag kom redan kl 08.30 på morgonen per buss i sällskap med Göran, men också med alla de andra från hotellet i Shiberghan. De blivit lurade på 10 afghanis per person genom att inte köpa bussbiljetterna själva.

Hade stigit upp klockan 5 på morgonen och gick till busstationen strax innan klockan 6. Det var en stor buss, ej fullsatt på långa vägar. Strax efter jag och Göran gått hit kom de andra vandrare, de hade blivit lovade hämtning vid hotellet – men i sista stund fått besked att de måste gå till bussen, vår buss. Asfaltväg, som sammet för kroppen att sitta på sköna säten efter att ha åkt minibuss och på grus-spår och ökensand.

Göran och jag som delade ett intresse för afghansk historia hade bett bussbolaget att släppa av oss på vägen till Mazar – i Balkh, i dag en by, men under flera hundra år en viktig

stad som blomstrade genom ett strategiskt läge på Sidenvägen.

Balkh som är beläget 20 kilometer från Mazar-i-Sharif kallades av araberna för Alla Städers Moder. Hela provinsen där Mazar är cenalort heter för övrigt fortfarande Balkh.

Vårt önskemål att bli avsläppta i Balkh hörsammades dock inte utan bussen körde direkt till Mazar, och väl där blev det en lång tråkig väntan. Martin och Charles gick för att leta billigt hotell, schweizaren och australiensaren träffade några vänner, vi andra bara satte oss och vilade mot en vägg. Köpte av en kringvandrande försäljare goda bakverk med någon slags grönsaksmos av linser. En afghani styck.

Billiga lushotell

Efter en stund gick Göran och iväg själva för att söka hotell, och fann snabbt (eller snarare blev vi haffade av en hotell-kille) ett billigt hotell, Al Safari – ett rum med tre bäddar (för oss två), 25 afghanis per man. Men inga lakan, och just då inget vatten – det kom senare, och toaletterna var bara två hål i golvet. Lergolv – OK. Afghanska sängar med bast. Hotellet vindlande gångar.

Tvättade kläder, och vi sov två timmar över middagshettan, jag vaknade klockan 13, Göran en timme senare. Jag läste Myrdals bok. Även Charles, Martin och Paula hade haffats av samma hotell-kille, så vi bodde alla på hotellet.

Överskattat mausoleum

På eftermiddagen stack jag och Göran ut på stan och besåg den. Först till moskén och mausoleét över Alis kvarlevor och blev lurade att slösa bort våra pengar. 20 afghanis entréavgift och ytterligare 30 för att få fotografera (Göran betalade).

Sedan fick man ändå inte gå in i mausoleét eller moskén, bara gå runt på gården. Mausoleet är verkligen överskattat, inte mycket att se på. Inte alls lika ståtligt som Herats Fredagsmoské. Och för att ytterligare tjäna pengar tog de fem afghanis vid utgången till en gubbe som suttit och bevakat skorna.

Vandrade så runt i stan. Till en basar och köpte varsin turban av hyfsad kvalitet, pakistanskt tyg. Priset 15 afghanis/meter, fick rätta längden 6 meter. En hel del moderna kvinnor utan slöjor i basaren och en hel del ryssar också här.

Träffade Charles – han varit i Balkh under dagen. Sällskap nu åter till hotellet. Åt melon som han hade med från Shiberghan. Klockan 19 gick vi ut för att äta. Till en restaurang alldeles bredvid hotellet. Verkade bra, lokalt ställe, en kille slog sig ned hos oss och snackade engelska. Maten var inte mycket att ha: Tunn soppa, ris utan kött och te. Så skulle vi betala. Killen som satt sig hos oss blev mellanhand och beordrade oss att betala 100 afghanis (!).

Dispyt om dyr restaurangnota

Vi blev skitförbannade och vägrade betala. Efter ett tag ändrade han summan till 70 afghanis. Vi erbjöd oss betala 50, men han höll fast vid 70. Vi försökte snacka direkt med kassa-mannen, men killen vid vårt bord var för dominerande. Alla försökte visa att vi skulle betala 70.

En polis kom förbi, en ung kille som inte hade någon respekt att skryta om. Vi kallade på honom, men det tjänade inget till, han ville inte ingripa, bara stod och tittade på. Så vi stod där, cirka 20 minuter, argumenterade fram och åter,

Charles förde vår talan. Så kom plötsligt vår vän som jobbat på Hotell Intercontinental i Kabul och han klarade ut att vi bara skulle betala 55 afghanis. Det gjorde vi och sedan var tvisten över. Tyvärr sargade jag mina pyamasbyxor senare på kvällen. Tappade glöd, och direkt gick det hål, tre små hål på höger ben.

BALKH

30 september 1975

Klockan är 10.30, vi har bytt hotell, sitter nu på Hotel Shadian, 100 meter bort från Safari. Tvingades flytta, då man skulle göra en inspektion idag och hotellet därför stängt. Väcktes av knackning på dörren halv nio och blev iväggörda. Vattnet fungerade ej. Packade och gick.

Standarden på nya hotellet lika usel. Visserligen fungerar vattnet. Men otvättade lakan, ingen matta, och inte speciellt trevligt, och ack, ack – vem sköter hotellet om inte den djävla killen från restaurangen igår som försökte skinna oss. 30 afghanis per bädd, ett 3-bäddsrum, tredje sängen ockuperad av ytterligare en obekant kille.

Besökte ruinstaden Balkh

Idag gjorde vi det som vi tänkt göra häromdagen, att besöka Balkhs ruiner. För dit med buss. Väl där upptäckte vi att det inte fanns mycket kvar av det gamla Balkh mer än stadsmuren helt i torkad lera, vaktorn plus några enstaka husruiner.

Vandrade runt, det var nu rejält hett så vi sökte oss till en lummig park i centrum, men vi tittade också på fruktodlingar och annan grönska. Riktigt vackert. Inga privatbilar, bara bussar och taxibilar i skytteltrafik mellan Mazar och Balkh.

Åter Mazar kl 15.30. Till ett av de många bussbolagen (Haji Yagub Bus Transport) och köpte biljette till imorgon. Vi måste vara vid bussen redan kl 05:30 imorgon.

In på en läskedrycks-servering och drack Sprite (rätt gott/fruktsoda) och en in-hemsk hemsk läskedryck. Åt tomater som Göran köpt. Sedan har jag suttit här och skrivit. Klockan nu 21.30, sitter på sängen, Göran läser i Fodor-guideboken (*Fodor's Islamic Asia 1975: Iran, Afghanistan, Pakistan*. Författare: **Eugene Fodor, William Curtis** och **Robert Charles Fisher**) och tredje mannen skriver också. Vi har precis käkat melon, och magen är åter i uppror. Tidigare i kväll var vi iväg på en stor mat-servering borta vid bussarna till Balkh och åt pilau med kött och drack te. upp tidigt imorgon. Next stop Kabul!

Lars Eklund

AIR MAIL

Ink 7/10-75

Fam Eklund

Neptunusg. 2

223 57 LUND

SWEDEN

13

Mazar-i-Sharif 30.9.75

Har inte fått något brev än, får bli morgon istället, för då till Kabul med buss kl 6 p.m. tillsammans med Göran. Har bott här 2 nätter, på 2 olika hotell (det ena stängde för inspektion), varit nog till Balleh, "städernas moder" kallad av araberna, förutom stadsnären, helt i saltorkad lera, (det allmänna byggnadsmaterialet), fanns inte mycket kvar att beskriva.

Igårkväll hemma hos 4 afghanska nyblivna lärare och en ytterligare huvlig afghan på te o melon.

Från Maimana till Shikarghan med dess mångfald av

ASIENRESAN 1975-76

- **Helsingfors–Tallinn–Moskva–Baku–Bandar Pahlavi-Gorgan**
10–16 september. Inledningen på sju månaders resa. Resebrev 4
- **Meshad-Herat** 17–24 september Resebrev 2
- **Maimana-Mazar-i-Sharif, Afghanistan** 25-30 september Resebrev 139
- **Bamiyan & Band-i-Amir, Afghanistan** 5-6 oktober. Resebrev 23
- **Kabul , Afghanistan** 1-3 & 10-14 oktober. Resebrev 24
- **Chitral och Bumboret , Pakistan** 15-22 oktober. Resebrev 117
- **Lahore–Amritsar** 20 – 30 oktober. Resebrev 90
- **Delhi-Pokhara, Nepal** 31 oktober – 14 november Resebrev 91
- **Helambu-dalen, Nepal** 21-28 november.
Äventyrlig veckolång ensamvandring (trek) Resebrev 17
- **Kathmandu-dalen, Nepal** 15-29 november. Resebrev 31
- **Chiang Mai – Bangkok – Nakhon Sri Thammarat, Thailand**
2-17 december Resebrev 32
- **Penang/Georgetown–Kuala Lumpur–Malakka–Singapore**
17 december –3 januari 1976. Resebrev 33
- **Jakarta–Bali–Surabaya–Yogyakarta–Jakarta-Bogor**
Indonesien 1-30 januari 1976. Resebrev 34
- **Colombo, Sri Lanka** 8-16 februari Resebrev 8
- **Sri Lanka–Tamil Nadu–Kerala, Indien** 19 februari – 10 mars. Resebrev 47

Sista etappen på resan – en månad i Sri Lanka och 14 dagar i sydindiska delstaterna Tamil Nadu och Kerala, varefter jag tog båten tillbaka till Sri Lanka och slutligen flyg hem till Sverige